

Bruxelles, 24. rujna 2024.
(OR. en)

13098/24

Međuinstitucijski predmet:
2022/0406(COD)

CODEC 1764
DRS 64
COMPET 876
ECOFIN 959
EF 273
PE 207

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o strukturama dionica s višestrukim pravom glasa u poduzećima koja traže uvrštenje svojih dionica za trgovanje na rastućem tržištu MSP-ova (prvo čitanje) – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu i postupak ispravka (Strasbourg, 24. travnja 2024. i Strasbourg, 17. rujna 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o ovom zakonodavnom predmetu u prvom čitanju.

Očekivalo se² da će ovaj predmet biti podvrgnut postupku ispravka³ u Europskom parlamentu nakon što je tadašnji saziv Europskog parlamenta na odlasku donio svoje stajalište u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

² 10078/24.

³ Članak 251. Poslovnika EP-a.

II. GLASOVANJE

Na sjednici održanoj 24. travnja 2024. Europski parlament usvojio je amandman 2 (bez pravno-jezične redakture) na prijedlog Komisije i zakonodavnu rezoluciju, koji predstavljaju stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju. Ono odražava privremeno postignuti dogovor među institucijama.

Nakon što su pravnici lingvisti izradili završnu verziju donesenog teksta, Europski parlament 17. rujna 2024. odobrio je ispravak stajališta donesenog u prvom čitanju.

S tim ispravkom Vijeće bi trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu⁴ ovoj napomeni, čime se završava prvo čitanje za obje institucije.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

⁴ Tekst ispravka nalazi se u Prilogu. Prikazan je u obliku pročišćenog teksta u kojemu su izmjene prijedloga Komisije istaknute podebljanim slovima i kurzivom. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0352

Strukture dionica s višestrukim pravom glasa u poduzećima koja traže uvrštenje svojih dionica za trgovanje na rastućem tržištu MSP-ova

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. o Prijedlogu direktive europskog Parlamenta i Vijeća o strukturama dionica s višestrukim pravom glasa u poduzećima koja traže uvrštenje svojih dionica za trgovanje na rastućem tržištu MSP-ova (COM(2022)0761 – C9-0416/2022 – 2022/0406(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2022)0761),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 50. stavak 1., članak 50. stavak 2. točku (g) i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0416/2022),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 23. ožujka 2023.¹,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 14. veljače 2024. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora za pravna pitanja,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0300/2023),

¹ SL C 184, 25.5.2023., str. 103.

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 24. travnja 2024. radi donošenja Direktive (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o strukturama dionica s višestrukim pravom glasa u društvima koja traže uvrštenje svojih dionica za trgovanje na *multilateralnoj trgovinskoj platformi*

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 50. stavak 1., članak 50. stavak 2. točku (g) i članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ *SL C 184, 25.5.2023., str. 103.*

² Stajalište Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od

budući da:

- (1) Kako bi se povećala privlačnost *uvrštenja na mjesta trgovanja na koja su ponajprije usmjerena mala i srednja poduzeća (MSP-ovi), kao što su rastuća tržišta MSP-ova i druge multilateralne trgovinske platforme (MTP-ovi), čime bi se povećala njihova sposobnost prikupljanja sredstava na MTP-ovima, te* kako bi se smanjile nejednakosti za društva koja traže uvrštenje za trgovanje na unutarnjem tržištu, potrebno je ukloniti ograničenja pristupa MTP-ovima koja proizlaze iz regulatornih prepreka.
- (2) Strah od gubitka kontrole nad društvom *važan je odvrćajući faktor* za dioničare s kontrolnim udjelom u pristupu *javnom tržištu, kao što je MTP*. Uvrštenje za trgovanje obično podrazumijeva slabljenje vlasničke pozicije dioničara s kontrolnim udjelom, čime se smanjuje njihov utjecaj na važne odluke o ulaganjima i poslovanju. Zadržavanje kontrole nad društvom može biti posebno važno za dioničare s kontrolnim udjelom u *start-up* poduzećima i društvima s dugoročnim projektima koja snose znatne početne troškove jer možda žele ostvariti svoju viziju bez prevelikog izlaganja tržišnim fluktuacijama.

- (3) Društva bi trebala moći, **podložno zaštitnim mjerama uvedenima na temelju prava Unije i nacionalnog prava**, odabrati strukture **kapitala i** upravljanja koje najbolje odgovaraju njihovoj fazi razvoja, među ostalim tako da dioničarima s kontrolnim udjelom ■ omoguće da zadrže kontrolu nad društvom nakon pristupanja **MTP-ovima, koji uključuju** rastuća tržišta MSP-ova, uz istodobno ostvarivanje koristi od trgovanja na tim MTP-ovima, pod uvjetom da su zaštićena prava ■ dioničara koji **imaju dionice s manje glasačkih prava**.
- (4) Struktura dionica s višestrukim pravom glasa **vrsta** je mehanizma **za jačanje kontrole, koji** dioničarima s kontrolnim udjelom **može** omogućiti da zadrže moć odlučivanja u društvu i istodobno prikupljaju sredstva od javnosti. Struktura dionica s višestrukim pravom glasa **uključuje** najmanje dva različita roda dionica, a **svaki** od njih podrazumijeva različit broj **glasova po dionici**. U takvoj **strukturi** barem jedan rod dionica ima manji **broj glasova po dionici** u odnosu na druge rodove dionica s pravom glasa. Stoga dionica koja nosi **veći broj glasova** čini strukturu dionica s višestrukim pravom glasa. **Struktura dionica s višestrukim pravom glasa kako je definirana ovom Direktivom nije struktura u kojoj se razlike u glasačkim pravima određuju isključivo različitim nominalnim vrijednostima dionica**.
- (5) **Drugi** mehanizmi za jačanje kontrole ■ kojima se iskorištavaju glasačka **prava, a nisu** struktura dionica s višestrukim pravom glasa, **kao što su** dionice ■ bez prava glasa i **dionice s pravom veta na određene odluke, ne bi trebali biti obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive**.
- (6) Dionice vjernosti ■ daju **dodatan broj glasova** dioničaru ■ koji ima dionice tijekom **određenog** razdoblja i ispunjava određene uvjete. One su **stoga mehanizam za jačanje kontrole** osmišljen kako bi se potaknulo ■ dugoročno vlasništvo dioničara, a ne kako bi se povećala atraktivnost prikupljanja sredstava od javnosti. Stoga dionice vjernosti nije primjereno uključiti u područje primjene ove Direktive.

- (7) Nacionalne odredbe država članica o **strukturama** dionica s višestrukim pravom glasa znatno se razlikuju. Neke države članice dopuštaju strukture dionica s višestrukim pravom glasa, dok ih druge zabranjuju. U nekim je državama članicama takva zabrana ograničena na javna poduzeća, dok se u drugima primjenjuje na sva društva. Razlike u nacionalnim režimima stvaraju prepreke slobodnom kretanju kapitala na unutarnjem tržištu i dovode do nejednakih uvjeta za društva u različitim državama članicama. Društva iz države članice koja zabranjuje strukture dionica s višestrukim pravom glasa moraju se preseliti u drugu državu članicu ili čak izvan Unije ako **žele uvesti strukturu dionica s višestrukim pravom glasa s ciljem traženja** uvrštenja **svojih** dionica za trgovanje **na tržištu, čime se suočavaju s većim troškovima**. U nekim slučajevima, društva bi zbog tih većih troškova mogla odlučiti da neće prikupljati sredstva od javnosti, što bi moglo ograničiti njihove mogućnosti financiranja. Takva su razmatranja posebno važna za MSP-ove i *start-up* poduzeća koji nemaju financijskih sredstava za pokrivanje tih troškova.
- (8) **Kako bi se** društvima omogućilo da traže uvrštenje za trgovanje na **MTP-u, a** da njihovi dioničari s kontrolnim udjelom pritom ne moraju odustati od kontrole, **države članice trebale bi** im omogućiti da **uvedu strukture dionica s višestrukim pravom glasa ili ih izmijene radi traženja uvrštenja** za trgovanje na **MTP-u. Takva mogućnost ne bi trebala biti uvjetovana pružanjem većih ekonomskih prava za dionice koje nisu** dionice s višestrukim pravom glasa ■.

- (9) *Dok je uvrštenje za trgovanje na uređenim tržištima prikladnije za veća i razvijenija društva, MTP-ovi su općenito prikladniji za MSP-ove. Nadalje, rastuća tržišta MSP-ova, kao potkategorija MTP-ova, posebno su osmišljena kao mjesta trgovanja za MSP-ove u čijem se regulatornom ustroju uzimaju u obzir posebnosti MSP-ova. Međutim, nisu sva društva s vrijednosnim papirima uvrštenima na MTP-ove MSP-ovi.*
- Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća³ propisano je da, kako bi MTP bio registriran na rastućem tržištu MSP-ova, MSP-ovi trebaju činiti najmanje 50 % izdavatelja financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje na tom MTP-u. Društva koja nisu MSP-ovi općenito imaju više likvidnih vrijednosnih papira i stoga njihovo uvrštenje na MTP-ove omogućuje tim platformama da postignu više naknade za trgovanje kako bi očuvale profitabilnost svojeg poslovnog modela. Međutim, kako bi se ulagateljima osigurale jasne informacije, svi izdavatelji na rastućim tržištima MSP-ova, neovisno o njihovoj veličini, trenutačno podliježu istim pravilima. Isto vrijedi i za sve izdavatelje na drugim MTP-ovima. Stoga je primjereno da se pravo na uvođenje ili izmjenu struktura dionica s višestrukim pravom glasa s ciljem traženja uvrštenja za trgovanje primjenjuje na sve vrste društava navedene u Prilogu II. Direktivi (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ u mjeri u kojoj ta društva, u skladu s nacionalnim pravom, mogu izdavati dionice i tražiti uvrštenje svojih dionica za trgovanje na MTP-u.*

³ *Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).*

⁴ *Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (kodificirani tekst) (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).*

- (10) Države članice trebale bi imati mogućnost da donesu ili zadrže na snazi nacionalne odredbe kojima se društvima omogućuje da uvedu *ili izmijene* strukture *dionica s višestrukim pravom glasa* i za druge potrebe, a ne samo u svrhu traženja uvrštenja dionica za trgovanje na *MTP-u*. To, *među ostalim*, podrazumijeva dopuštanje društvima da uvedu *ili izmijene* strukturu *dionica s višestrukim pravom glasa* pri traženju uvrštenja za trgovanje na uređenom tržištu ili osiguravanje da privatna društva mogu uvesti *ili izmijeniti strukture dionica s višestrukim pravom glasa bez da imaju namjeru* zatražiti uvrštenje svojih dionica za trgovanje. Isto tako, to *uključuje i* slučajeve u kojima društva prelaze s *MTP-a* na uređeno tržište, ali pritom zadržavaju strukture dionica s višestrukim pravom glasa. *Države članice također bi trebale imati mogućnost da zabrane ili ograniče strukture dionica s višestrukim pravom glasa u svrhe koje nisu traženje uvrštenja dionica za trgovanje na MTP-u.*
- (11) *Za uvođenje ili izmjenu strukture dionica s višestrukim pravom glasa radi traženja uvrštenja za trgovanje obično je potrebna izmjena statuta društva. Kako bi se osigurao pravedan tretman dioničara, države članice trebale bi zahtijevati da uvođenje ili izmjena strukture dionica s višestrukim pravom glasa s ciljem traženja uvrštenja za trgovanje, kao i sve daljnje izmjene te strukture na način koji utječe na glasačka prava, podliježu odluci glavne skupštine dioničara („glavna skupština”) koja se donosi barem kvalificiranom većinom kako je utvrđeno nacionalnim pravom. Ako postoji više rodova dionica, o takvim bi se odlukama također trebalo glasovati zasebno unutar svakog roda dionica na čija prava te odluke utječu.*

- (12) *Društva bi trebala imati fleksibilnost u pogledu toga kada uvode ili mijenjaju strukture dionica s višestrukim pravom glasa, pod uvjetom da je svrha tog uvođenja ili izmjene traženje uvrštenja za trgovanje na MTP-u. Države članice ne bi trebale sprečavati društva da uvode ili mijenjaju strukture dionica s višestrukim pravom glasa prije uvrštenja dionica za trgovanje na MTP-u. Međutim, države članice trebale bi moći zahtijevati da ostvarivanje većih glasačkih prava, koja u usporedbi s glasovima dionica iz drugih rodova predstavljaju dodatne glasove pridružene dionicama s višestrukim pravom glasa, ovisi o uvrštenju dionica društva za trgovanje na MTP-u. U tom slučaju dionice s višestrukim pravom glasa trebale bi do uvrštenja za trgovanje nositi jednaka prava glasa kao i drugi rodovi dionica društva. Time bi se osiguralo da se dionicama s višestrukim pravom glasa posebno promiče uvrštenje za trgovanje na MTP-u.*

- (13) *Struktura dionica s višestrukim pravom glasa mogla bi povećati rizik da dioničari s kontrolnim udjelom ostvaruju privatnu korist od društva. Države članice koje već dopuštaju dionice s višestrukim pravom glasa propisuju mjere za zaštitu dioničara koji imaju dionice s manje glasačkih prava. Postojeće zaštitne mjere razlikuju se među državama članicama zbog njihovih posebnosti i različitih sustava prava trgovačkih društava. Neovisno o tim razlikama i uzimajući u obzir ciljeve unutarnjeg tržišta kako su posebno utvrđeni u članku 50. stavku 2. točki (g) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), pristupe u nacionalnom pravu o strukturama dionica s višestrukim pravom glasa u pogledu zaštite interesa dioničara koji imaju dionice s manje glasačkih prava trebalo bi koordinirati za društva koja ostvaruju svoje pravo uvođenja ili izmjene strukture dionica s višestrukim pravom glasa iz ove Direktive u svrhu traženja uvrštenja za trgovanje na MTP-u.*

- (14) *U okviru koordiniranog pristupa za društva koja ostvaruju svoje pravo uvođenja ili izmjene strukture dionica s višestrukim pravom glasa iz ove Direktive s ciljem traženja uvrštenja za trgovanje na MTP-u, države članice trebale bi osigurati pravedan tretman dioničara uvođenjem ograničenja u pogledu osmišljavanja struktura dionica s višestrukim pravom glasa na način da se odredi maksimalan omjer između broja glasova pridruženih dionicama s višestrukim pravom glasa i broja glasova povezanih s dionicama s najmanje glasačkih prava. Alternativno, ne dovodeći u pitanje Direktivu (EU) 2017/1132 države članice trebale bi uvesti ograničenje za odluke glavne skupštine koje podliježu uvjetu kvalificirane većine danih glasova, iz čega bi se izuzele odluke o imenovanju i razrješenju članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela društva te odluke o poslovanju koje donose takva tijela i koje se podnose glavnoj skupštini na odobrenje zahtijevajući da se kvalificirana većina izračunava na temelju ukupnog broja danih glasova i na temelju dioničkog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini ili broja dionica zastupljenih na glavnoj skupštini, ili na temelju ukupnog broja danih glasova i glasova danih unutar svakog roda dionica na koje odluka utječe. Za potrebe ove Direktive, smatra se da odluka utječe na rod dionica ako ona negativno utječe na prava dioničara u tom određenom rodu dionica.*

- (15) Države članice trebale bi **imati** diskrecijsko pravo da uvedu **i zadrže dodatne zaštitne mjere** kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita **interesa** dioničara **koji nemaju dionice s višestrukim pravom glasa, a to može biti u obliku klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti**. Države članice trebale bi procijeniti primjerenost **takvih** zaštitnih mjera s obzirom na njihovu učinkovitost u zaštiti interesa **takvih** dioničara **■**, osiguravajući pritom da zaštitne mjere ne narušavaju svrhu struktura dionica s višestrukim pravom glasa, **uključujući** mogućnost **da imatelji dionica s višestrukim pravom glasa** utječu na **imenovanje i razrješenje članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela društva, a time i na odluke o poslovanju društva. Prilikom priopćavanja glavnih mjera nacionalnog prava donesenih u području obuhvaćenom ovom Direktivom, države članice trebale bi obavijestiti Komisiju i o svim dodatnim zaštitnim mjerama**, što uključuje i **sve promjene postojećih zaštitnih mjera. Komisija treba obavijestiti europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA) osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ o svim dodatnim zaštitnim mjerama.**
- (16) Objavljivanje točnih **i sveobuhvatnih** informacija o **društvima ključno je** za povjerenje ulagatelja te **nužno** za donošenje informiranih odluka o ulaganjima. Takvo donošenje odluka **potrebno je** kako bi se zaštitio ulagatelj i osigurala učinkovitost tržišta. Države članice trebale bi stoga zahtijevati od društava **koja ostvaruju svoje pravo uvođenja ili izmjene** strukture **dionica s višestrukim pravom glasa iz ove Direktive ■** da u trenutku uvrštenja za trgovanje **na MTP-u objave informacije o** strukturi svojih dionica **■ u prospektu ili dokumentu o uvrštenju, ako društvo objavljuje takav prospekt ili dokument u skladu s relevantnim pravom. Države članice** također bi trebale **zahtijevati od društava koja ostvaruju svoje pravo uvođenja ili izmjene strukture** dionica s višestrukim pravom glasa **iz ove Direktive s ciljem traženja uvrštenja za trgovanje na MTP-u da navedene informacije o strukturi svojih dionica objave u godišnjem financijskom izvještaju propisanom zakonom nakon što njihove dionice budu uvrštene za trgovanje, ako te informacije nisu prethodno objavljene ili je došlo do promjena od posljednje objave.**

⁵ **Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).**

- (17) *Države članice trebale bi od društva zahtijevati da u informacijama o strukturi dionica koje treba uključiti u prospekte, dokumente o uvrštenju ili godišnje financijske izvještaje navedu postoji li bilo kakvo ograničenje u pogledu prenosivosti dionica. Trebalo bi navesti i postoje li neka ograničenja u pogledu glasačkih prava, kao što su ograničenja glasačkih prava imatelja nekog određenog postotka ili broja glasova, rokovi za ostvarivanje glasačkih prava ili sustavi kojima su financijska prava koja nose dionice odvojena od imanja tih dionica. Nadalje, društva koja ostvaruju svoje pravo uvođenja ili izmjene strukture dionica s višestrukim pravom glasa iz ove Direktive s ciljem traženja uvrštenja za trgovanje na MTP-u trebala bi objaviti, u mjeri u kojoj su s time upoznata, identitet imatelja dionica s višestrukim pravom glasa koji predstavljaju više od 5 % glasačkih prava svih dionica u društvu („veliki dioničari”) te identitet fizičkih osoba ili pravnih subjekata koji imaju pravo ostvarivanja glasačkih prava u ime velikih dioničara. Time bi se ulagateljima, kao članovima javnosti, omogućilo donošenje informiranih odluka i ojačalo njihovo povjerenje u tržišta kapitala koja pravilno funkcioniraju. Ako dioničari s kontrolnim udjelom u društvu žele zadržati ovlasti za donošenje odluka u društvu dok prikupljaju sredstva na javnom tržištu, informacije o, među ostalim, velikim dioničarima potrebne su kako bi se potencijalnim ulagateljima omogućilo donošenje dobrih odluka o ulaganju. Ako se to objavljivanje odnosi na fizičke osobe, informacije o identitetu trebale bi biti ograničene na njihovo ime.*

- (18) *Kako bi se promicali transparentnost, razumijevanje javnosti i donošenje informiranih odluka o ulaganjima, trebalo bi jasno navesti dionice društva sa strukturama dionica s višestrukim pravom glasa. To bi se moglo postići primjerice dodavanjem oznake kojom se koriste tržišni operateri ili investicijska društva koja upravljaju MTP-om u oznaku dionica takvih društava. Kako bi se osigurala dosljedna usklađenost, ESMA bi trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda, uzimajući u obzir utvrđene tržišne standarde i prakse koje dobro funkcioniraju. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda trebalo bi samo utvrditi navođenje takvih dionica, a ne bi se trebalo doticati nacionalnih sustava za klasifikaciju dionica. Komisija bi trebala biti ovlaštena dopuniti ovu Direktivu donošenjem tog nacrt regulatornih tehničkih standarda putem delegiranih akata na temelju članka 290. UFEU-a i u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.*
- (19) *Važno je i da se veća glasačka prava pridružena dionicama s višestrukim pravom glasa u okviru područja primjene ove Direktive ne koriste kako bi se društva spriječilo u usklađivanju s primjenjivim pravom Unije u području zaštite okoliša ili temeljnih prava.*
- (20) *Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje zaštita osobnih podataka, a posebno Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća⁶.*

⁶ *Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).*

- (21) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, odnosno povećanje mogućnosti financiranja za društva i povećanje privlačnosti *MTP-ova*, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka mjera oni na *bolji* način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (22) Kako bi se uzela u obzir kretanja na tržištu i u drugim područjima prava Unije ili iskustva država članica u provedbi ove Direktive, Komisija bi trebala preispitati ovu Direktivu *u roku od četiri* godine od datuma njezina *stupanja na snagu kako bi se, među ostalim, procijenila primjerenost proširenja njezina područja primjene*.

- (23) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima⁷, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava veza između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive, zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (24) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ te je on dao mišljenje **6. veljače 2023.**⁹,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

⁷ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

⁸ ***Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39).***

⁹ ***SL C 65, 22.2.2023., str. 2.***

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuju zajednička pravila o strukturama dionica s višestrukim pravom glasa u društvima koja traže uvrštenje svojih dionica za trgovanje na ***multilateralnim trgovinskim platformama (MTP-ovi), koje uključuju rastuća tržišta MSP-ova***, i koja nemaju dionice koje su već uvrštene za trgovanje na ***MTP-u ili na uređenom tržištu***.
2. ***Članak 5. stavak 4. primjenjuje se i na društva koja imaju strukturu dionica s višestrukim pravom glasa i čije su dionice već uvrštene za trgovanje na MTP-u.***

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „društvo” znači pravni subjekt osnovan kao jedna od vrsta trgovačkih društava navedenih u Prilogu ***II.*** Direktivi (EU) 2017/1132, ***koji u skladu s nacionalnim pravom može izdavati dionice i tražiti uvrštenje dionica za trgovanje na MTP-u;***

2. „dionica s višestrukim pravom glasa” znači dionica koja pripada zasebnom i odvojenom rodu ■ dionica u kojem dionice nose ***više glasova po dionici*** od nekog drugog roda dionica s glasačkim pravima u pitanjima o kojima se odlučuje na glavnoj skupštini dioničara ■ ;
3. „struktura dionica s višestrukim pravom glasa” znači dionička struktura društva s najmanje jednim rodom dionica s višestrukim pravom glasa;
4. „***uređeno tržište***” znači ***uređeno tržište*** kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki **21.** Direktive 2014/65/EU;
5. „***multilateralna trgovinska platforma***” ili „***MTP***” znači ***multilateralna trgovinska platforma kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 22. Direktive 2014/65/EU;***
6. „rastuće tržište MSP-ova” znači rastuće tržište MSP-ova kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 12. Direktive 2014/65/EU.

■

Članak 3.

Uvođenje ili izmjena strukture dionica s višestrukim pravom glasa prije uvrštenja za trgovanje

1. Države članice osiguravaju da **društva čije** dionice **nisu već** uvrštene za trgovanje na **uređenom tržištu ili MTP-u** imaju pravo uvesti **strukturu** dionica s višestrukim pravom glasa s ciljem uvrštenja **svojih** dionica za trgovanje na **MTP-u**. **Države članice osiguravaju da odluku društva o uvođenju strukture dionica s višestrukim pravom glasa donosi glavna skupština dioničara („glavna skupština”) barem kvalificiranom većinom kako je utvrđeno u nacionalnom pravu. Države članice ne smiju uvjetovati uvođenje strukture dionica s višestrukim pravom glasa davanjem poboljšanih gospodarskih prava za dionice bez većih glasačkih prava.**

Za potrebe prvog podstavka, ako postoji više rodova dionica, odluka o uvođenju strukture dionica s višestrukim pravom glasa podliježe i zasebnom glasanju unutar svakog roda dionica na čija prava ona utječe.
2. Pravo na uvođenje strukture dionica s višestrukim pravom glasa iz stavka 1. **obuhvaća** pravo društva da uvede **strukturu** dionica s višestrukim pravom glasa prije nego što zatraži uvrštenje **svojih** dionica za trgovanje na **MTP-u**.
3. Države članice mogu ostvarivanje većih glasačkih prava povezanih s dionicama s višestrukim pravom glasa uvjetovati **■ uvrštenjem dionica društva za trgovanje na MTP-u**.
4. **Države članice osiguravaju da investicijska društva i tržišni operateri koji upravljaju MTP-om ne sprečavaju uvrštenje dionica društva za trgovanje na temelju toga što je društvo uvelo strukturu dionica s višestrukim pravom glasa u skladu sa stavkom 1.**
5. **Ovaj se članak primjenjuje, mutatis mutandis, i na društva čije dionice nisu već uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili MTP-u ako ta društva odluče izmijeniti postojeću strukturu dionica s višestrukim pravom glasa radi traženja uvrštenja svojih dionica za trgovanje na MTP-u.**

Članak 4.
Zaštitne mjere ■

1. Države članice osiguravaju *da društva sa strukturom dionica s višestrukim pravom glasa čijim će se dionicama trgovati ili se već trguje na MTP-u nakon ostvarivanja njihova prava iz članka 3. imaju uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se zajamčila odgovarajuća zaštita interesa* ■ dioničara koji nemaju dionice s višestrukim pravom glasa ■ . U tu svrhu države članice:
- (a) osiguravaju da se odluka društva o *izmjeni* strukture dionica s višestrukim pravom glasa *na način* koji utječe na glasačka prava *dionica* donosi na glavnoj skupštini ■ *barem* kvalificiranom većinom kako je utvrđeno u nacionalnom pravu te da *ta odluka* podliježe zasebnom glasovanju *unutar* svakog roda *dionica na čija* prava ona utječe;
 - (b) ograničavaju *učinak* dionica s višestrukim pravom glasa na *postupak donošenja odluka na* glavnoj *skupštini* uvođenjem *barem jednog* od sljedećeg:
 - i. maksimalnog ■ omjera *između broja glasova koje daju dionice s višestrukim pravom glasa i broja glasova koje nose dionice s najmanje glasačkih prava*;
 - ii. *zahtjeva da se odluke glavne skupštine koje podliježu uvjetu kvalificirane većine danih glasova kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, ne ubrajaju u to odluke o imenovanju i razrješenju članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela društva kao ni odluke o poslovanju koje donose takva tijela i koje se podnose na odobrenje glavnoj skupštini, trebaju donijeti:*
 - 1. *kvalificiranom većinom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, danih glasova i dioničkog kapitala zastupljenog na glavnoj skupštini ili broja dionica zastupljenih na glavnoj skupštini; ili*
 - 2. *kvalificiranom većinom, kako je utvrđeno u nacionalnom pravu, danih glasova te zasebnim glasovanjem unutar svakog roda dionica na čija prava te odluke utječu.*

2. Države članice mogu predvidjeti dodatne zaštitne mjere kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita **interesa dioničara koji nemaju dionice s višestrukim pravom glasa**. Takve zaštitne mjere mogu posebno uključivati **odredbe kojima se sprečava nastavak postojanja** većih glasačkih prava pridruženih dionicama s višestrukim pravom glasa **nakon**:
- (a) prijenosa dionica s višestrukim pravom glasa trećim osobama ili u slučaju smrti, gubitka sposobnosti ili umirovljenja prvotnog imatelja tih dionica (klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti na temelju prijenosa);
 - (b) određenog razdoblja (klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti);
 - (c) određenog događaja (klauzula o vremenskom ograničenju valjanosti na temelju događaja).

Članak 5.

Transparentnost

1. Države članice osiguravaju da društva sa **strukturom** dionica s višestrukim pravom glasa čijim **će se** dionicama trgovati ili se već trguje na rastućem tržištu MSP-ova **nakon ostvarivanja njihova prava** iz članka 3. **uvrste informacije navedene u stavku 3. ovog članka u sljedeće dokumente**:
- (a) **prospekt iz članka 6. Uredbe (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰, prospekt EU-a o izdanjima za rast iz članka 15.a te uredbe, ili dokument o uvrštenju iz članka 33. stavka 3. točke (c) Direktive 2014/65/EU, ovisno o tome koji dokument društvo objavi; i**

¹⁰ **Uredba (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu te stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ (SL L 168, 30.6.2017., str. 12.).**

(b) godišnji financijski izvještaj iz članka 78. stavka 2. točke (g) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/565¹¹ ako su se informacije iz stavka 3. ovog članka promijenile od posljednje objave u prospektu, prospektu EU-a o izdanjima za rast ili dokumentu o uvrštenju iz točke (a) ovog stavka ili u prethodnom godišnjem financijskom izvještaju.

2. Države članice dužne su osigurati da društva sa strukturama dionica s višestrukim pravom glasa čijim će se dionicama trgovati ili se ■ već trguje na MTP-u koji nije registriran kao rastuće tržište MSP-ova nakon ostvarivanja svojeg prava iz članka 3. uvrste informacije navedene u stavku 3. ovog članka u sljedeće dokumente:

(a) prospekt iz članka 6. Uredbe (EU) 2017/1129, prospekt EU-a o izdanjima za rast iz članka 15.a te uredbe, ili bilo koji dokument o uvrštenju koji je obvezan u skladu s nacionalnim pravom ili pravilima relevantnog MTP-a, ako društvo objavljuje takav prospekt ili dokument; i

(b) sve godišnje financijske izvještaje koji se zahtijevaju nacionalnim pravom ako informacije iz stavka 3. nisu prethodno objavljene ili je došlo do promjena od njihove posljednje objave u prospektu, prospektu EU-a o izdanjima za rast i dokumentu o uvrštenju iz točke (a) ovog stavka ili u prethodnom godišnjem financijskom izvještaju.

¹¹ *Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te direktive (SL L 87, 31.3.2017., str. 1.).*

3. **Informacije iz stavaka 1. i 2. sastoje se od detaljnih informacija o sljedećem:**

(a) strukturi *dionica društva*, s naznakom *različitih rodova dionica*, uključujući *dionice koje nisu uvrštene za trgovanje*, te za svaki rod dionica:

i. o pravima i obvezama povezanim s *dionicama tog roda*;

ii. postotku ukupnog dioničkog kapitala ili *ukupnog broja dionica* koje dionice tog roda predstavljaju; i

iii. ukupnom *broju glasova koje dionice tog roda predstavljaju*;

(b) svim ograničenjima prijenosa *dionica*, uključujući ■ sporazume među dioničarima koji su poznati društvu i koji bi mogli dovesti do *takvih ograničenja*;

■

(c) svim ograničenjima glasačkih prava povezanih s *dionicama*, uključujući ■ sporazume među dioničarima koji su poznati društvu i koji bi mogli dovesti do *takvih ograničenja*;

(d) *ako je društvu poznat*, identitet dioničara koji imaju dionice s višestrukim pravom glasa koje *predstavljaju više od 5 % glasačkih prava na razini svih dionica društva te identitet* fizičkih *osoba* ili pravnih *subjekata* koji imaju pravo ostvarivanja glasačkih prava u ime tih dioničara, ako je to primjenjivo.

Za potrebe točke (d), ako su dioničari ili osobe koje imaju pravo ostvarivanja glasačkih prava u njihovo ime fizičke osobe, objava njihova identiteta nalaže samo navođenje njihovih imena.

- I**
4. *Države članice od investicijskih društava i tržišnih operatera koji upravljaju MTP-om zahtijevaju da, uz poštovanje regulatornih tehničkih standarda donesenih u skladu sa stavkom 5., jasno identificiraju kao takve dionice društava sa strukturama dionica s višestrukim pravom glasa koja su uvrštena za trgovanje na tom MTP-u. Države članice također zahtijevaju od društava da u skladu s navedenim regulatornim tehničkim standardima obavijeste relevantna investicijska društva i tržišne operatere o postojanju struktura dionica s višestrukim pravom glasa.*
 5. *Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuje kako investicijska društva i tržišni operateri iz stavka 4. identificiraju dionice društava sa strukturama dionica s višestrukim pravom glasa. U tom nacrtu regulatornih tehničkih standarda navodi se i kako ta društva obavješćuju relevantna investicijska društva i tržišne operatere o postojanju tih struktura dionica s višestrukim pravom glasa. Pri izradi nacрта regulatornih tehničkih standarda, čiji je cilj osigurati jasnu identifikaciju iz stavka 4., ESMA uzima u obzir uspostavljene tržišne standarde i prakse koje dobro funkcioniraju za identifikaciju društava sa strukturama dionica s višestrukim pravom glasa.*

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do ... [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Direktive].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Direktive donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz ovog stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 6.

Preispitivanje

Do ... [četiri godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive] Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi i **učinkovitosti** ove Direktive, **među ostalim i o primjerenosti proširenja područja njezine primjene**. U tu svrhu sve države članice do ... [tri godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive] Komisiji dostavljaju osobito informacije o:

- (a) broju društava **sa strukturom dionica s višestrukim pravom glasa** koja su uvrštena za trgovanje **na svakom MTP-u i uređenom tržištu u državi članici do ... [dvije godine minus jedan dan od datuma stupanja na snagu ove Direktive] ili na taj datum, kao i društava uvrštenih za trgovanje na svakom MTP-u i uređenom tržištu u državi članici nakon tog datuma;**
- (b) sektoru u kojem **su** društva iz točke (a) **poslovala** i njihovoj kapitalizaciji u trenutku **uvrštenja za trgovanje;**
- (c) **mjerama za zaštitu** ulagatelja koje primjenjuju društva iz točke (a) u odnosu na strukture dionica s višestrukim pravom glasa, **ako su te informacije dostupne državama članicama.**

Članak 7.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do ... **[dvije]** godine od datuma stupanja na snagu ove Direktive/. One o tome odmah obavješćuju Komisiju. Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave.
Države članice određuju načine tog upućivanja.
2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih **mjera** nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva, **uključujući sve zaštitne mjere iz članka 4. stavka 2.**

Članak 8.
Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 9.
Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
